

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 28. januar 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2015-0037-0117
Dok.: 1470863

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 23 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.) (L 50), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. januar 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jan E. Jørgensen (V).

Mette Frederiksen

/

Christian Hesthaven

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 23 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.) (L 50):

”Vil ministeren redegøre for, hvordan de enkelte trin i den såkaldte omregningstabel er reguleret i ændringsforslaget, og hvorfor de enkelte trin ikke er opreguleret med 1/3 timer, som er tilfældet med det minimale og det maksimale timetal for samfundstjeneste, jf. svar på spørgsmål 21, således at en fængselsstraf på 40-50 dage vil svare til 80 timers samfundstjeneste, en straf på 60 dage-3 mdr. svare til 100 timer, en straf på 4-5 måneder svare til 130 timer osv.?”

Svar:

1. En samfundstjenestedom er en betinget dom, hvor et af vilkårene er, at den dømte skal udføre et vist antal timers samfundstjeneste i form af ulønnet arbejde. Med lovforslaget foreslås det, at op til en tredjedel af samfundstjenesten – efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse – skal kunne opfyldes ved deltagelse i et behandlings- eller uddannelsesprogram i stedet for ulønnet arbejde.

Efter straffelovens § 63, stk. 1, skal samfundstjeneste fastsættes til mindst 30 og højst 300 timer, og hverken minimum eller maksimum er med det fremsatte lovforslag foreslået ændret.

Lovforslaget indeholder imidlertid som noget nyt en vejledende tabel for forholdet mellem fængselsstraffens længde og antallet af samfundstjenestetimer.

Selv om der ikke har udkrystaliseret sig en fast praksis for forholdet mellem straffens længde og antallet af samfundstjenestetimer, er den foreslåede vejledende omregningstabel alligevel grundlæggende på linje med den eksisterende praksis. Den foreslåede omregningstabel er således hverken udtryk for en skærpelse eller lempelse af, hvor streng en sanktion en samfundstjenestedom er for den dømte.

2. Tabellens udformning er i overensstemmelse med Straffelovrådets forslag i betænkning nr. 1545/2014 om samfundstjeneste mv., som lovforslaget bygger på. Af betænkningen fremgår om tabellens udformning bl.a. følgende (jf. betænkningen side 143-144):

”Som det fremgår, finder Straffelovrådet det hensigtsmæssigt at operere med et forholdsvis begrænset antal positioner for antallet af samfundstjenestetimer (i alt 10). Som det ligeledes fremgår, er tabellen mest nuanceret ved de lave straffe – og bygger for de første tre positioners vedkommende på de eksisterende udgangspunkter på færdselsområdet. Tabellen er udformet på den måde, at springene mellem positionerne er henholdsvis 10 timer (1 spring), 20 timer (4 spring), 30 timer (1 spring) og 50 timer (3 spring). Straffelovrådet understreger med hensyn til de største spring (de 3 spring på 50 timer), at der i praksis kun sjældent som følge af tabellens udformning vil opstå tærskel-effekter, hvor en lille stigning i strafværdigheden og dermed længden af fængselsstraffen fører til en stor stigning i antallet af samfundstjenestetimer. Dette skyldes, at strafpositionerne 11 måneder, 1 år og 5 måneder og 1 år og 11 måneder meget sjældent anvendes i praksis. I praksis vil den forskel i fængselsstraffens længde, der fører til en forskel på 50 timer i antallet af samfundstjenestetimer, derfor næsten altid udgøre mindst 2 måneder og i flertallet af sagerne også mere end 2 måneder (fordi positionerne 1 år og 4 måneder og 1 år og 10 måneder anvendes mindre hyppigt end andre positioner i de pågældende intervaller).”

3. Ved udformningen af den tabel, som indgår i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 21 vedrørende et ændringsforslag, hvorved der foreslås en forhøjelse af minimumstimetallet til 40 timer og af maksimumstimetallet til 400 timer, har Justitsministeriet tilstræbt at anvende samme principper, som tabellen i betænkningen og dermed lovforslaget bygger på.

Justitsministeriet har således bl.a. tilstræbt at begrænse antallet af positioner for antallet af samfundstjenestetimer og at begrænse tærskel-effekter, dvs. tilfælde, hvor en lille stigning i strafværdighed og dermed i fængselsstraffens længde fører til en stor stigning i antallet af samfundstjenestetimer.

Disse hensyn trækker i et vist omfang i hver sin retning, og Justitsministeriet har efter en samlet afvejning fundet det hensigtsmæssigt at tilføje to positioner for antallet af samfundstjenestetimer, således at der opereres med 12 positioner i stedet for 10. Dette skal ses i lyset af, at det samlede spring fra første til sidste position er 270 timer (300 minus 30) i lovforslaget, mens det i besvarelsen af spørgsmål nr. 21 er 360 timer (400 minus 40).

Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på fortsat at anvende ”runde” timetal. Det bemærkes herved, at timetallet i halvdelen af positionerne i den tabel, som fremgår af lovforslaget, ikke er deleligt med tre og derfor

ikke ville kunne forhøjes med en tredjedel uden at anvende positioner som 53 timer, 107 timer, 133 timer osv.

4. Med hensyn til baggrunden for overvejelserne vedrørende de enkelte positioner kan nærmere oplyses følgende:

Fængselsstraf	Begrundelse for det timetal, som foreslås i besvarelsen af spørgsmål nr. 21
7-14 dage	Timetallet (40 timer) er forhøjet med en tredjedel.
20-30 dage	Timetallet (50 timer) er forhøjet med en tredjedel og derefter afrundet til nærmeste tal deleligt med 10.
40-50 dage	Timetallet (60 timer) er uændret. En forhøjelse med en tredjedel ville indebære et timetal på 80 og dermed et spring på 30 timer i forhold til den foregående position. Et sådant spring i timetallet fra en straf på 30 dage til en straf på 40 dage ville efter Justitsministeriets opfattelse være uhensigtsmæssigt. Justitsministeriet har overvejet at anvende positionen 70 timer, men har fra- valgt dette, navnlig fordi der er tradition for, at strafpositioner som 70 dages eller 7 måneders fængsel kun anvendes undtagelsesvis, og i samfundstjenestetabellen ville de 70 timer i givet fald fungere som en af hovedpositionerne.
60 dage-3 måneder	Timetallet (80 timer) er uændret. Med den valgte løsning for positionen 40-50 dage ville en forhøjelse føre til et spring på mindst 30 timer i forhold hertil. Et sådant spring i timetallet fra en straf på 50 dage til en straf på 60 dage ville efter Justitsministeriets opfattelse være uhensigtsmæssigt.
4-5 måneder	Positionen er opdelt i to positioner. I den første position er timetallet (100 timer) uændret af tilsvarende grunde som anført vedrørende de foregående positioner. I den anden position er timetallet (130 timer) forhøjet med en tredjedel og derefter afrundet til nærmeste tal deleligt med 10.
6-7 måneder	Timetallet (160 timer) er forhøjet med en tredjedel.

	del.
8-11 måneder	Positionen er opdelt i to positioner. I den første position er timetallet (200 timer) forhøjet med en tredjedel, og i den anden position er timetallet (240 timer) forhøjet med 60 pct. Formålet hermed er at skabe en mere glidende overgang til den efterfølgende position. En bevarelse af positionen 8-11 måneder som én position og en forhøjelse med en tredjedel ville give et meget højt spring til den efterfølgende position.
1 år-1 år og 5 måneder	Timetallet (280 timer) er forhøjet med 40 pct. for at skabe en mere glidende overgang til den efterfølgende position.
1 år og 6 måneder- 1 år og 11 måneder	Timetallet (340 timer) er forhøjet med 36 pct. for at skabe en mere glidende overgang til den efterfølgende position.
2 år	Timetallet (400 timer) er forhøjet med en tredjedel.